

حاج آقا هوشیار حسینی با تعریف از عموی پدرش در توضیح حجار شدن و فعالیت های جدش و پدر بزرگ، پدر و خودش در حرم مطهر هم چنین نقل کرده است: کربلایی سید علی هوشیار حسینی جدمن بود. او دو پسر داشت به نام محمود و محمد حسین. آن ها در زمان صدور شناسنامه وقتی برای گرفتن سبب مراجعه می کنند، پدر بزرگم برای خودش فامیلی هوشیار حسینی و برادرش حجار حسینی را انتخاب می کند. پدر بزرگم برادرش مانند جدمان از حجارهای مشهد و سنگ کارهای حرم مطهر بودند که امروز هنرشان در سنگ صحن های نو، انقلاب اسلامی (کهنه)، مسجد گوهرشاد، بست بالاخیابان، بست پایین خیابان و... دیده می شود. این سنگ مرقد منور بعد از پیروزی انقلاب اسلامی هم زمان با گذاشتن ضریح جدید با سنگی جدید عوض شد و اکنون در موزه حرم مطهر نگهداری می شود.

مدیر با همراهی چندین کارگر سنگ مرقد منور را می سازد.

هنر حجار حسینی روی در و دیوار حرم

احتشام التولیه در کتاب «شمس الشموس» هم به ساخت دومین سنگ مرقد مبارک حضرت رضا (ع) اشاره کرده و با دادن اطلاعاتی از این سنگ، چنین نوشته است: به جای سنگ سابق بر مرقد منور، سنگ مرمر خلیج که حجار حسینی زنجانی خادم کشیک سوم آستانه تقدیم کرده، نصب شده است. روی آن اشعاری عربی از مرحوم آیتا... العظمی سید صدرالدین مجتهد که موقع تعمیر مرقد مقدس و نصب صندوق ساکن مشهد بوده و نظارت داشته، حک شده است.

آن طور که حساب ابجد مصرع آخرین شعر نشان می دهد، این سنگ در سال ۱۳۵۱ قمری بر مرقد مطهر نصب شده که منطبق با سال ۱۳۱۱ خورشیدی است.

دومین سنگ قبر منور امام رضا (ع) از سنگ کوه های شانیز ساخته شده بود

هنر حجارهای مشهدی برای مرقد مطهر

به خط کوفی است که در سال های ابتدایی دهه اول ۱۳۰۰ با سنگ دیگری عوض شد. سنگ مرمری که گفته می شود پیدایش آن از یک خواب بوده است. مرحوم سید علی اصغر هوشیار حسینی در توضیح این رخداد که به عموی پدرش مربوط است، گفته است: مرحوم حاج استاد محمد حسین حجار حسینی زنجانی مانند دیگر اجداد مادر کار سنگ و حجاری بود. او که از اواخر دهه ۱۲۹۰ تا پایان عمرش خادم حرم مطهر ماند، یک شب خواب می بیند که در شانیز سنگی از زمین پیدا کرده و آن را به حرم مطهر داده است. در همان زمان موضوع را با اسدی، نایب التولیه آستانه، در میان می گذارد و به او می گوید که قصد دارد از هنرش بهره برد و برای مرقد مطهر امام رضا (ع) سنگی جدید بسازد و بدون گرفتن دستمزد هدیه بدهد. در نتیجه او چندین کارگر می گیرد و در محدوده شانیز مشغول کنند تپه ای برای پیدا کردن سنگ مرمری می شود. بعد از چند روز به سنگ جوش های قله ای می رسند که کلنگ روی آن ها اثر گذار نبود. کارگرها به او توصیه می کنند این کار بیهوده را اول کنند و پولش را خرج معدن سنگ دیگری کند، اما او قبول نمی کند و بعد از چندین بار آب انداختن به این محل، موفق می شود به سنگ مرمر برسد.

همین سنگ مرمر به سنگ بری او در اطراف حرم مطهر منتقل می شود و خودش به عنوان

شوشتری | سنگ مرقد مطهر حضرت رضا (ع) تاکنون سه بار تعویض شده است و از دلایل تعویض آن هم می توان به گذر زمان و اثراتش روی سنگ اشاره کرد. سرگذشت هر یک از این سنگ ها هم بعد از تعویض به موزه حرم مطهر گره می خورد که در همین محل برای بازدید عموم به نمایش گذاشته می شود. سنگ هایی که هر کدام داستانی دارند و از ادبیات و اشعار می دهند که هر یک از ما ایرانی ها به ولی نعمتمان داریم، در گزارش پیش رو در باره چگونگی شکل گیری دومین سنگ مرقد منور که حدود یک قرن پیش حجار حسینی آن را به حرم مطهر اهدا کرد، پیش ترها گفت و گویی تلفنی با مرحوم سید علی اصغر هوشیار حسینی داشتیم که زمان، مهلت کامل شدن آن را نداد. به مناسبت سالگرد فوت ایشان، بخش هایی از این گفت و گورا همراه با مصاحبه تهیه شده از سوی بخش تاریخ شفاهی مرکز اسناد آستان قدس رضوی اینجا نقل می کنیم.

سنگ مرمر با خواب پیدا شد

در موزه حرم سنگی است که عنوان سنگ سابق را دارد. این سنگ مرمری که قدیمی ترین سنگ حرم خوانده می شود، در چند قرن گذشته بر مرقد منور نصب بود. همچنین، روی آن پر از خطاطی هایی

فضای تجاری در زیر زمین ره باغ طوبی

حاشیه خیابان شهید حسینی کارگر

ورودی خانه داروغه

ریمپ تردد معلولان دارد، ورودی این فضای تجاری از داخل ره باغ فقط پله است.

لبه های مزاحم جدول ها

در همه خیابان ها برای جداسازی خیابان از پیاده رو جدول گذاری می شود. در خیابان آیتا... شیرازی بین پنجاه تا صد متر رمپی برای ورود و خروج ویلچر بین این دو سطح در نظر گرفته شده است. همچنین آیلند میانی این خیابان هم در چند نقطه محل تردد برای معلولان دارد. نمونه خوبی که در خیابان شهید کاشانی هم به صورت کامل اجرا شده است. اما در بولوار شهیدان شوشتری و حاجی حسینی کارگر چنین رمپ هایی وجود ندارد و اتصال ها فقط در محل هایی برقرار شده که سرعت گیر در خیابان اجرا شده است. از این رو، معلولان به ویژه ویلچر ها برای تردد بین پیاده رو و خیابان باید خودشان را احتمالاً به محل سرعت گیرها برسانند.

آن اشاره کرده و گفته اند که به دلیل بار یک بودن عرض پیاده رو خیابان طبرسی و نبود حفاظ روی گودی محل آبیاری درخت ها، در زمان های شلوغ مانند فروردین و تابستان بارها شاهد افتادن چرخ ویلچر داخل این گودی ها هستند. این مشکل در خیابان هایی که پیاده رو سازی شده است، دیده نمی شود و امیدواریم با پیاده رو سازی خیابان طبرسی که در یک ماه آینده آغاز خواهد شد، این مشکل هم رفع شود.

یکی از بهترین نمونه های هموار سازی مسیرهای تردد معلولان، در ره باغ های اطراف حرم مطهر اجرا شده است. اما موضوعی که وجود دارد، نبود دسترسی در یکی از این ره باغ ها به محوطه منفی آن است. بخشی از فضای زیر زمین ره باغ طوبی به فضاهای تجاری اختصاص یافته است که با فضا سازی آبی، محلی دل نشین برای نشستن و استراحت نیز به وجود آورده است. با وجود اینکه ورودی و خروجی ره باغ طوبی از خیابان ته پل محله

برخی خیابان های اطراف حرم مطهر برای معلولان مناسب سازی نشده است

گیر افتادن ویلچرها

می شود و هیچ گونه رمپی برای ورود این افراد به داخل حیاط در نظر گرفته نشده است. همه این موارد در حالی است که اطراف این خانه تاریخی و ره باغ بهشت به صورت کامل برای معلولان مناسب سازی شده است. هنوز این محدوده که به جز معلولان مشهدی سالانه صدها ناتوان و کم توان را از شهرهای دیگر به خود می بیند، زیر پای آن ها ناهموار است! نمونه این ناهمواری ها هم کم نیست، از بن بست بودن تردد معلولان به مکان های تاریخی و مقبره ها بگیرد تا تعدادی از بازارها و حتی خیابان ها.

شهر آرا محله در گزارش پیش رو به همین مشکلات نگاهی انداخته که سدره اتردد معلولان در محدوده اطراف حرم مطهر است. منطقه ای که در پاییز امسال افتتاح اولین هتل ویژه معلولان در کشور را رسانه ای کرد تا از حمایت های ویژه و امکانات مناسب برای معلولان بگوید. اما همچنان کمبودهایی در آن دیده می شود.

راه ندارد!

خانه داروغه بعد از بازسازی و مرمت، به دلیل نزدیکی اش به حرم مطهر، در پنج سال گذشته میلیون ها بازدید کننده را به خود دیده است. خانه ای که با تبلیغات درست، امروز یکی از محل های مراجعه گردشگران شده است. این خانه با همه زیبایی هایش برای سالمندان و معلولان انگار تابلو ورود ممنوع دارد؛ زیرا ورودی اش با پله آغاز